

Bodemvondsten in de gemeente Heerde nr. 7

Onderwerp: Helgoland vuursteen schrabber

Vondstomstandigheden.

In 2022 werd door een detectoramateur bij Dion Stoop van het NAD in Nuis een melding gedaan van de vondst van een rode vuursteen. Hij liet op zijn beurt Jaap Beuker uit Assen de foto zien. Het bleek een prehistorisch artefact. En werd vervolgens gemeld bij de dienst die dit soort vondsten registreert namelijk de Rijksdienst van Cultureel Erfgoed in Amersfoort. Omdat dit soort vondsten voor de HHV interessant zijn, werd contact gezocht met de vinder. Na wat zoekwerk bleek het Mirjam uit Zwolle te zijn, die met haar detector op een akker in Heerde had gelopen. Daar had ze haar oog laten vallen op het opvallende steentje en dit opgeraapt. Jaap herkende het aan de kleur als een Helgoland vuursteen schrabber. Afgelopen zomer sprak ik Mirjam en zij liet mij het vuursteentje zien. Die heb ik toen met andere vuursteen artefacten uit het Heerder Museum meegenomen om aan Jaap Beuker in zijn kantoor in Assen te laten zien. Dat was een bijzonder bezoek, waarvan ik al verslag heb gedaan op de website van HHV.

Omschrijving artefact: De afmeting is 24x14x0,4mm, gewicht slechts 1,4gram. Het is het distale uiteinde van een vuursteenafslag en gebruikt als schrabber/mesje in het Neolithicum, ruim vijf duizend jaar geleden in de late steentijd. Afkomstig van het eilandje de Düne bij Helgoland.

Volgens Jaap zal het schrabbertje niet in zijn huidige vorm naar Heerde zijn gekomen, maar was het eerst een deel van een later gebroken bijl of eventueel van een halffabricaat. De vondsten van rood Helgoland vuursteen, geven informatie over transportsystemen, handelswegen en –netwerken van landbouwers uit de tijd tussen 5000 en 1000 jaar voor Chr. Er is nog veel onduidelijk hierover. Vondsten van rood Helgoland vuursteen zijn redelijk zeldzaam. Een vondst als deze wordt dan ook met gejuich ontvangen! De komende jaren zal iom de grondgebruiker vaker gezocht gaan worden op die plek, want er is grote kans dat er nog materiaal meer ligt.

De bodem van onze gemeente verbergt nog heel veel mooie voorwerpen die af en toe naar boven komen. Daardoor weten en leren we steeds meer van onze lokale geschiedenis en hoe onze verre voorouders leefden. Daar houden we ons bij HHV graag mee bezig.

Mochten er lezers zijn die kennis hebben van een andere bodemvondst, dan zou de HHV graag in contact komen om het voorwerp te kunnen bestuderen. U kunt rechtstreeks contact opnemen met de Heerder Historische Vereniging via info@heerderderhistorischevereniging.nl. Maar ook tijdens de openingsuren van het Heerder museum kunt u gratis langs komen om de al aanwezige bodemschatten te komen bekijken of iets ouds te laten zien wat u in bezit heeft.

